

MONÒLEG DEL VIRUS

Feu emmudir, estimats humans, totes les vostres ridícules crides a la guerra. Abaixeu els esguards de venjança que m'adreceu. Esvaiïu l'aurèola de terror amb què envolteu el meu nom. Nosaltres, virus, des del fons bacterià del món, som l'autèntic *contínuum* de la vida a la Terra. Sense nosaltres no hauríeu vist mai la llum, ni tampoc no ho hauria fet la primera cèl·lula.

Som els vostres avantpassats, tant com les pedres i les algues, i prou més que els micos. Som pertot arreu: allà on sou, i allà on no sou també. ¡Pitjor per a vosaltres si en l'univers tan sols veieu les coses a la vostra semblança!

Però per damunt de tot, prou n'hi ha de dir que qui us mata sóc jo... No moriu per la meva activitat en els vostres teixits, sinó per la manca de cura dels vostres semblants. Si no haguésseu estat tan rapaços entre vosaltres com ho haveu estat amb totes les coses que viuen en aquest planeta, encara tendríeu prou llits, infermeres i respiradors per a sobreviure als estralls que us faig en els pulmons. Si no emma-

gatzeméssiu els vells en residències de mala mort i els qui estan sans en llodrigueres de ciment armat, no us veuríeu en un pas tan estret. Si no haguésseu mudat tota l'extensió fins ahir exuberant i caòtica, infinítament poblada del món —o, més ben dit, *dels mons*— en un vast desert dedicat al monocultiu del Mateix i del Més, mai no hauria pogut llançar-me a la conquesta planetària de les vostres goles. Si d'un cap a l'altre del segle passat no haguésseu esdevengut quasi tots unes còpies redundants d'una única i insostenible forma de vida, no us encaminaríeu vers la mort com mosques abandonades en l'aigua de la vostra ensucrada civilització. I si no haguésseu deixat els vostres ambients tan buits, tan transparents, tan *abstractes*, podeu ben creure que no em desplaçaria a la velocitat d'una aeronau. No veng a fer altra cosa que executar la sanció que pronunciàreu ja fa temps contra vosaltres mateixos. Perdoneu, però que jo sàpiga sou vosaltres qui heu inventat el nom d'«Antropocè». Us haveu adjudicat tota l'honor del desastre. Ara que s'acompleix, ja és massa tard per a renunciar-hi. Els més honestos de vosaltres bé ho saben: no tenc altres còmplices que la vostra organització social, la vostra bogeria de la «gran escala» i de la seva economia, el vostre fanatisme envers el *sistema*. Solament els sistemes són «vulnerables». La resta viu i mor. Tan sols hi ha «vulnerabilitat» per a qui pretén hebre el control, estendre'l i perfeccionar-lo. Mireu-me bé: *no sóc res més que el revers de la Mort regnant*.

Deixeu, doncs, de blasmar-me, d'acusar-me, de perseguir-me. D'esbalair-vos davant meu... Tot això és infantil. Jo us proposo una conversió de l'esguard: hi ha una intel·ligència immanent a la vida. Cap necessitat d'esser un *subjecte* per a disposar d'una memòria o d'una estratègia. Cap necessitat d'esser sobirà per a decidir. Bactèries i virus poden també fer i desfer. Vegeu en mi, doncs, el vostre salvador i no pas el vostre enterramorts. No em cregueu, si no ho voleu, però *sóc vengut a aturar la màquina de la qual no trobàveu el fre d'emergència*. Sóc vengut a suspendre el funcionament del qual ereu els ostatges. Sóc vengut a posar de manifest l'aberració de la vostra «normalitat». «Delegar en altres la nostra alimentació, la nostra protecció, la capacitat de tenir esment de les nostres condicions de vida era una bogeria.» «No hi ha límit pressupostari: la salut no té preu...» ¡Vegeu com faig que la llengua i l'esperit de tots els vostres governants s'entortolliguin! ¡Vegeu com els faig retornar a la seva categoria real de miserables marxants de poca volada!... ¡I a sobre arrogants!... ¡Vegeu com de sobte es revelen, no solament com a superflus, sinó com a *nocius*! Per a ells no sou altra cosa que el suport de la reproducció de llur sistema, ço és menys encara que uns esclaus. Tracten millor el plàncton i tot.

Tot i això, ben guardeu-vos de cobrir-los de retrets, de culpar-los per les llurs insuficiències. Acusar-los d'incúria és seguir atribuint-los més que no es me-

reixen. Demaneu-vos primer com heveu pogut trobar tan còmode el fet d'haver-vos deixat governar. Lloar els mèrits de l'opció xinesa contra l'opció britànica, de la solució imperial i legista contra la manera de fer darwinista-liberal és no entendre res ni de l'una ni de l'altra, de l'horror de l'una ni del de l'altra. Des de Quesnay, els «liberals» han mirat en tot moment l'imperi xinès amb enveja; i continuen fent-ho. Són dos germans siamesos, aqueixos. Que l'un d'ells us confini en benefici vostre i l'altre en el de «la societat» acaba sempre esclafant l'únic capteniment no nihilista: heure cura d'hom mateix, dels qui estimem, i de les coses que estimem en aquells qui ens són desconeguts. No deixeu que els qui us han duit fins a l'abís us diguen que us en treuran: l'única cosa que faran serà preparar-vos un infern més complet, una tomba encara més profunda. El dia que puguen fer-ho, faran patricular l'exèrcit pel més-enllà.

Doneu-me les gràcies per tot, més aviat. Sense mi, ¿durant quant de temps més haurien fet passar per *necessàries* totes aquelles coses inqüestionables i de les quals de sobte drecreten la suspensió? La mundialització, el trànsit aeri, els límits pressupostaris, les eleccions, els concursos, l'espectacle de les competicions esportives, els gimnasos, la major part de les botigues, el parlament, l'aquarterament escolar, Disneyland, les aglomeracions, la part essencial de les feines de despatx, tota una embriaga sociabilitat

que no és sinó el revers de l'angoixada solitud de les mònades metropolitanes. Vet-ho aquí, doncs: no hi havia cap necessitat de tot això, una volta que *l'estat de necessitat* es manifesta... Doneu-me les gràcies pel bany de veritat de les properes setmanes: finalment habitareu la vostra pròpia vida, sense les mil i una escapatòries que, unes amb altres, fan suportar les coses insuportables. Sense que us n'hàgeu adonat, mai no us havíeu establert en la vostra pròpia existència. Dormíeu entre cartrons i no en sabíeu res... D'ara endavant viureu amb els de casa. Us estareu a casa vostra. Deixareu d'estar en trànsit vers la mort. Potser odiareu el vostre marit. Potser escridassareu els vostres fills. El desig de fer esclatar el *decorat* de la vostra vida quotidiana tal vegada s'apoderarà de vosaltres. En honor a la veritat, ja no ereu d'aquest món, a les metròpolis de la separació. El vostre món solament era vividor en qualsevol dels seus punts a condició de fugir sense aturall. De tan present com s'era feta l'horror, no hi havia més remei que atordir-se a base de moviment i de distraccions. I entre els éssers regnaven els fantasmes. Tot era esdevenut tan eficaç que ja res no tenia sentit. Doneu-me les gràcies per tot això, i ¡benvinguts de peus a terra!

Gràcies a mi, durant un temps indefinit deixareu de treballar, els vostres fills no aniran a l'escola; i, amb tot, serà la cosa totalment contrària de les vacances. Les vacances són l'espai que cal moblar al preu que sia mentre hom espera el retorn previst a la feina.

Però ara, gràcies a mi, no és un espai delimitat sinó un immens abisme, que se us obre bé davant. Jo us *desvag*... Res no us assegura que el no-món d'abans tornarà. Tota aquesta retent absurditat per ventura s'acabarà. A força de no rebre paga, ¿què seria més natural que deixar de pagar el lloguer? ¿Per què se-guiria pagant els rebuts al banc aquell qui, de totes maneres, ja no pot fer feina? De fet, ¿no és suïcida, viure allà on no pots ni fer-te un hortet? Qui ja no té diners, no per això deixarà de menjar, i qui té el ferro té el pa. Doneu-me les gràcies: us situo al peu de l'enforcall que tàcitament estructurava la vostra existència: *l'economia o la vida*. Us toca moure fitxa. El repte és històric. O bé els governants us imposen el seu estat d'excepció, o bé vosaltres us empesqueu el vostre. O bé us lligueu a les veritats que van naixent, o bé us fareu vosaltres mateixos el dogal. O bé esmerceu el temps que ara us dono afigurant-vos el món vinent a partir de les lliçons de l'esfondrament en curs, o bé aquest es radicalitzarà per complet. El desastre s'esvaeix quan s'esvaeix l'economia. L'economia és la devastació. Era una tesi no fa ni un mes. Ara és un fet. Ningú no pot ignorar la quantitat de policia, de vigilància, de propaganda, de logística i de teletreball que caldrà per a foragitar-lo.

Davant meu, no us reteu ni al pànic ni a la negació. No cedi a les histèries biopolítiques. Les properes setmanes seran terribles, aclaparadores, cruels. Les portes de la Mort seran obertes de bat a bat. Jo sóc

la més devastadora producció de la devastació de la producció. Jo venc a reduir els nihilistes al no-res. Mai la injustícia d'aquest món no serà tan *manifesta*. Una civilització, venc a enterrar, i no pas a vosatres. Aquells qui vulguen viure hauran de prendre nous costums, que els seran propis. Evitar-me serà l'avi-mentesa d'aquesta reinvençió, d'aquest nou *art de les distàncies*. L'art de saludar-se, en què alguns eren tan curts de vista que veien la forma mateixa d'una institució, ben aviat no obehirà ja a cap etiqueta. Caracteritzarà les ànimes. No ho feu «pels altres», per «la població» o per «la societat»; feu-ho pels vostres. Tengueu bona cura dels vostres amics i dels vostres amors. Repenseu amb ells, sobiranament, una justa manera de viure. Feu *clusters* de bona vida, esteneu-los i no podré fer res contra vosaltres... Això és una crida, no al retorn en massa de la disciplina sinó *de l'atenció*. No a la fi de tota despreocupació sinó *de la negligència tota*. ¿Quina altra manera em quedava de recordar-vos que la salvació rau *en cada gest*?... Que tot rau en les coses ínfimes.

M'he hagut de retre a l'evidència: la humanitat únicament es fa les preguntes que ja no pot no fer-se.

Monologue du virus ~ MAIG DE 2020

ÀVOL FEMBRA ~ NOVEMBRE DE 2020 / JUNY DE 2021